

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت پژوهشی

دانشکده بهداشت

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

بررسی میزان آگاهی، رفتار و رضایتمندی شهروندان قزوینی از طرح تفکیک و بازیافت زباله و عوامل موثر بر آن در سال ۹۲

استاد راهنما: دکتر حمزه علی جمالی

استاد ناظر: دکتر محمد مهدی امام جمعه

استاد مشاور: آقای علی اصغر کاربرو

مجریان طرح:

آرزو رحمانی، صغری عظیمی، ناهید کریمی

چکیده

مقدمه:

رشد روز افزون جمعیت و به تبع آن افزایش دخالت انسان ها در محیط زیست و به خطر انداختن آن انسان را وا میدارد اقداماتی متناسب با حفظ محیط زیست و بازگشت مواد انجام دهد. بازیافت راه حلی است که از نظر هزینه مقرون به صرفه می باشد، زیرا نسبت به دفن یا سوزاندن زباله هزینه های کمتری را به شهرداری ها تحمیل می کند و صرفه جویی در انرژی و محیط زیست پاک تر اساس آن را تشکیل می دهد. با توجه به رشد فزاینده جمعیت و توجه روز افزون دولت ها به امر حفاظت از محیط زیست، در چرخه تولید اهمیت خاصی یافته است. در این میان از جمله راهکارهای مهم در مسئله جمع آوری، بازیافت و استفاده مجدد زمینه تفکیک مواد و بازیافت آن، میزان مشارکت خانوارهاست.

هدف:

این پژوهش با هدف بررسی میزان آگاهی، رفتار و رضایتمندی شهروندان قزوینی از طرح تفکیک و بازیافت زباله و عوامل موثر بر آن سعی در تقویت و ارتقاء آگاهی و نگرش و عملکرد شهروندان قزوینی در این زمینه دارد.

روش کار:

این مطالعه یک مطالعه مقطعی بود که بصورت توصیفی-تحلیلی انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه را ۴۰۰ نفر از شهروندان قزوینی تشکیل دادند، و این مطالعه به وسیله پرسشنامه که توسط سازمان مدیریت پسماند مواد زائد شهری طراحی شده بود، توسط خانم های خانه دار یا افرادی که مسئولیت اصلی جمع آوری و تفکیک زباله را بر عهده داشتند تکمیل گردید، سپس داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶,۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها:

نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که بیشتر شهروندان قزوینی نسبت به بازیافت پسماند دارای آگاهی با سطح متوسط بودند. از نظر آنها تبلیغات گویای میان برنامه تلویزیونی بیشترین نقش را در تفکیک زباله برعهده دارد، همچنین علت اصلی عدم همکاری شهروندان با اجرای این طرح کمبود جا جهت نگهداری مواد بازیافتی بود.

بحث و نتیجه گیری :

بررسی های مختلف نشان می دهد در میان شیوه های مختلف مدیریت مواد زائد جامد، بازیافت از مفیدترین و مؤثرترین روش های قابل اجرا در سیستم مدیریت مواد زائد جامد شهری محسوب میشود. اما انجام این مهم که با مشارکت شهروندان کامل می شود، نیازمند آموزش و فرهنگ سازی است و از آنجایی که مادران خانه دار و یا افرادی که مسئولیت جمع آوری زباله از منزل را برعهده دارند نقش اصلی را در بازیافت پسماند ایفا می کنند، آموزش به این افراد از جایگاه مهمی برخوردار است که نیازمند یک برنامه ریزی مدون و مستمر می باشد.

کلمات کلیدی :

زباله، طرح تفکیک، بازیافت، رضایتمندی، شهروندان